

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

**Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять
обов'язкової освітньої компоненти
Практика галузевого перекладу (англійська мова)
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність	В 11 Філологія
предметна спеціальність	В11.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська
освітньо програма	Англійська і німецька мови та літератури (переклад включно)

УДК 37.13:373.3
ББК 81.06
В 89

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка
від 24 квітня (Протокол No 10)*

Рецензенти:

І.М. Шуляк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

О.І. Анхим, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка

С.К. Топачевський, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Державного університету „Житомирська політехніка”

Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять обов'язкової освітньої компоненти «Практика галузевого перекладу (англійська мова)» / А. В. Шугаєв. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2026. 49 с.

Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять містять логічно побудований матеріал, що сприяє розширенню знань з практики галузевого перекладу (англійська мова).

Шугаєв А.В., 2026

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2026

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Практичне заняття 1.....	5
Практичне заняття 2.....	7
Практичне заняття 3.....	10
Практичне заняття 4.....	15
Практичне заняття 5.....	16
Практичне заняття 6.....	19
Практичне заняття 7.....	22
Практичне заняття 8.....	24

Вступ

Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з обов'язкової освітньої компоненти «Практика галузевого перекладу (англійська мова)» розроблено з метою забезпечення ефективної організації навчального процесу та формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи професійних перекладацьких компетентностей. Актуальність курсу зумовлена зростаючою роллю міжкультурної комунікації в умовах глобалізації, а також потребою у висококваліфікованих фахівцях, здатних здійснювати переклад у різних галузях професійної діяльності. Особливу увагу приділено формуванню навичок роботи з галузевими текстами, опануванню спеціалізованої термінології, розвитку аналітичного мислення та здатності приймати перекладацькі рішення з урахуванням прагматичних, стилістичних і культурних чинників.

Матеріали орієнтовані на здобувачів спеціальності В11 Філологія, предметної спеціальності В11.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська, освітньо-професійної програми «Англійська і німецька мови та літератури (переклад включно)». Вони враховують сучасні підходи до викладання перекладу, зокрема компетентнісний, комунікативний та текстоцентричний підходи. Запропоновані інструктивно-методичні матеріали містять систему практичних завдань, спрямованих на формування та вдосконалення навичок письмового перекладу з англійської мови українською та навпаки у таких галузях, як міжнародне право, юриспруденція тощо. Вони також передбачають розвиток умінь редагування перекладених текстів, критичного аналізу перекладацьких рішень та використання сучасних цифрових інструментів у перекладацькій діяльності.

Структура матеріалів сприяє поетапному засвоєнню знань і формуванню практичних навичок, що відповідають вимогам до підготовки магістрів-філологів. Використання цих матеріалів у навчальному процесі забезпечить підвищення якості професійної підготовки майбутніх перекладачів і сприятиме їхній конкурентоспроможності на сучасному ринку праці.

Тематика практичних занять.

Практичне заняття 1.

Тема: Загальні права людини.

1A) Read the text. Analyze text type. Identify its structure and style. Identify its tone, level of formality, stylistic features.

The Idea of Universal Human Rights

Universal human rights are based on the principle that all human beings are born free and equal in dignity and rights. This idea, while widely accepted today, has developed over centuries through philosophical debates, political struggles, and social movements. At its core, the concept of human rights asserts that every individual, regardless of nationality, gender, ethnicity, religion, or social status, possesses inherent rights that must be respected and protected.

The modern understanding of human rights was significantly shaped after World War II, when the international community sought to prevent the atrocities that had occurred. The adoption of the Universal Declaration of Human Rights in 1948 marked a turning point, establishing a global standard for the protection of fundamental freedoms. These rights include civil and political rights, such as freedom of speech and the right to a fair trial, as well as economic, social, and cultural rights, including the right to education, work, and an adequate standard of living.

However, the universality of human rights has often been challenged. Critics argue that human rights reflect Western values and may not fully align with different cultural traditions. Others point out that, despite international agreements, many governments continue to violate human rights with impunity. This raises important questions about enforcement mechanisms and the role of international organizations.

Despite these challenges, the idea of universal human rights remains a powerful moral and legal framework. It serves as a foundation for advocacy, policymaking, and international cooperation. By recognizing the equal dignity of all people, human rights provide a vision for a more just and peaceful world.

1B) Identify key terminology (e.g., human dignity, fair trial) and create bilingual glossary.

1C) Translate paragraphs focusing on accuracy of legal and academic vocabulary.

1D) Exchange the results with your partner and perform back-translation (UKR → EN). Compare with the original.

1E) Identify translation shifts (lexical, grammatical, stylistic).

2A) Read the text. Analyze text type. Identify its structure and style. Identify its tone, level of formality, stylistic features.

Права людини в умовах сучасних викликів

Права людини в сучасному світі перебувають під впливом численних глобальних викликів, які змінюють способи їх реалізації та захисту. З одного боку, розвиток технологій відкриває нові можливості для забезпечення свободи слова, доступу до інформації та участі громадян у суспільному житті. З іншого боку, ті самі технології створюють ризики порушення приватності, маніпуляції інформацією та посилення контролю з боку держави.

Особливої актуальності питання прав людини набуває в умовах збройних конфліктів. У таких ситуаціях часто порушуються базові права, зокрема право на життя, безпеку та гідність. Міжнародне гуманітарне право покликане обмежити наслідки війни, однак його дотримання залежить від політичної волі сторін конфлікту.

Крім того, глобалізація впливає на права людини через економічні процеси. Міграція, транснаціональні корпорації та нерівність між країнами створюють нові виклики для забезпечення соціальних та економічних прав. Люди, які працюють у нестабільних умовах або змушені залишати свої домівки, часто стикаються з дискримінацією та експлуатацією. Водночас громадянське суспільство відіграє важливу роль у захисті прав людини. Активісти, журналісти та правозахисні організації сприяють приверненню уваги до порушень і тиснуть на уряди з метою забезпечення справедливості.

Таким чином, права людини залишаються динамічною сферою, яка потребує постійного осмислення та адаптації до нових умов.

2B) Identify key terminology and create bilingual glossary. Use corpora and online tools to find equivalents

2C) Compare two translations of the first paragraph. Choose the best option

a) Human rights in the modern world are under the influence of numerous global challenges that change the ways in which they are implemented and protected. On the one hand, the development of technology opens up new opportunities for ensuring freedom of expression, access to information and participation of citizens in public life. On the other hand, the same technologies create risks of privacy violations, manipulation of information and increased control by the state.

b) Human rights in today's world are shaped by numerous global challenges that are transforming the ways in which they are realised and protected. On the one hand, technological advances are opening up new opportunities to ensure freedom of expression, access to information and citizens' participation in

public life. On the other hand, these same technologies pose risks of privacy breaches, manipulation of information and increased state surveillance.

2D) Translate the rest of the text using the glossary. Compare results with your partner.

2E) Practice explaining the key terminology and back translation.

3A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossary.

Human Rights and Cultural Diversity

The relationship between human rights and cultural diversity is complex and often debated. On one hand, human rights aim to establish universal standards that apply equally to all individuals. On the other hand, cultures differ significantly in their values, traditions, and social norms, which can influence how rights are interpreted and implemented. Supporters of cultural relativism argue that human rights should be understood within the context of specific cultural traditions. They claim that imposing universal standards may lead to the erosion of local identities and practices. For example, concepts of family, gender roles, and community responsibility vary widely across societies, and these differences may shape attitudes toward individual rights.

In contrast, advocates of universalism maintain that certain rights are fundamental and cannot be compromised, regardless of cultural context. They emphasize that human dignity is a shared value that transcends cultural boundaries. From this perspective, practices that violate basic rights, such as discrimination or violence, should not be justified by cultural traditions.

Finding a balance between these perspectives is a key challenge for policymakers and human rights practitioners. Dialogue and mutual understanding are essential in this process. Rather than viewing universalism and cultural relativism as opposing forces, some scholars suggest that they can complement each other by promoting both respect for diversity and the protection of fundamental rights. Ultimately, the goal is to ensure that all individuals can enjoy their rights while preserving the richness of cultural diversity. (237 words)

3B) Translate the text. Identify translation shifts (lexical, grammatical, stylistic).

3C) Shorten the text to approximately 120 words preserving the main ideas and style. Perform back-translation (EN → UKR → EN) of the obtained result.

4A) Read the Ukrainian text. Identify key terminology and create bilingual glossary. Use corpora and online tools to find equivalents.

UKR	ENG
<p>Роль освіти у формуванні прав людини</p> <p>Освіта відіграє ключову роль у формуванні розуміння та поваги до прав людини. Вона не лише передає знання про основні права і свободи, але й сприяє розвитку критичного мислення, толерантності та громадянської відповідальності.</p> <p>Навчання прав людини має починатися з раннього віку. У школі діти знайомляться з поняттями рівності, справедливості та поваги до інших. Через інтерактивні методи, такі як обговорення, рольові ігри та аналіз реальних ситуацій, учні вчаться застосовувати ці принципи на практиці.</p> <p>Вищі навчальні заклади також відіграють важливу роль у підготовці фахівців, які працюватимуть у сфері права, політики та громадського управління. Вони формують професійні компетенції, необхідні для захисту прав людини на національному та міжнародному рівнях.</p>	<p>The role of education in forming the human rights</p> <p>Education plays a key role in forming of understanding and respect to human rights. It not only transfers knowledges about basic rights and freedoms, but also promotes to development of critical thinking, tolerance and civil responsibility.</p> <p>Learning of human rights must to start from early age. At school children are getting acquaintance with understanding of equality, justice and respect to others. Through interactive methods, such like discussions, role games and analyses of real situations, students learns to use these principles on practice.</p> <p>Higher educational establishments also plays important role in preparation of specialists, which will work in sphere of right, politics and public management. They forms professional competences, which are necessary for protection of human rights on national and international levels.</p>

<p>Однак освіта у сфері прав людини не обмежується формальною системою навчання. Не менш важливими є неформальні освітні ініціативи, тренінги та громадські кампанії, які сприяють підвищенню обізнаності населення.</p> <p>Таким чином, освіта є потужним інструментом, який допомагає формувати суспільство, засноване на повазі до прав і гідності кожної людини.</p>	<p>However education in sphere of human rights is not limiting by formal system of studying. Not less important are non-formal educational initiatives, trainings and public campaigns, which promotes to increasing of awareness of population.</p> <p>So, education is powerful instrument, which help to form society, based on respect to rights and dignity of every person.</p>
--	---

4B) *Revise the flawed translation. Identify translation problems in a text. Propose and justify different solutions.*

4C) *Listen to the revised text. Use your shorthand skills to write it down. Translate it back into Ukrainian and compare to the original.*

5A) *Reorder the scrambled text.*

The Future of Human Rights in a Digital Age

- 1) Digital technologies have also raised questions about access and inequality. Not everyone has equal access to the internet or digital tools, creating a “digital divide” that can reinforce existing inequalities. Ensuring that all individuals can benefit from technological advancements is becoming an important aspect of human rights policy.
- 2) One major issue is the protection of privacy. Personal data is constantly collected, stored, and analyzed by governments and private companies. Without proper safeguards, this can lead to surveillance and misuse of information. Another concern is the spread of misinformation, which can undermine democratic processes and social cohesion.
- 3) Looking ahead, it is essential to adapt human rights frameworks to the digital age. This requires cooperation between governments, technology companies, and civil society. By addressing emerging challenges, the

international community can ensure that human rights remain relevant and effective in a rapidly changing world.

- 4) At the same time, online platforms have become spaces for activism and social change. Movements advocating for justice and equality often rely on digital tools to organize and raise awareness. This highlights the dual nature of technology as both a tool for empowerment and a source of risk.
- 5) As the world becomes increasingly digital, the concept of human rights is evolving to address new realities. The internet has transformed how people communicate, access information, and participate in society. While this has created new opportunities for freedom and expression, it has also introduced complex challenges.

5B) Identify key terminology and create bilingual glossary.

5C) Divide into groups. Translate text for a specific audience (e.g., tourists, children, professionals, bloggers etc.) Adapt tone and register accordingly.

Compare the results

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.

2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.

3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.

4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.

5. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малєєва Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.

6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.

7. Черноватий Л. М. Переклад англomовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англomовні країни та Україна. Міжнародні організації. Кн.. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 2.

Тема: Громадянські і політичні права людини.

1A) Read the text. Analyze text type. Identify its structure and style. Identify its tone, level of formality, stylistic features.

The Right to Freedom of Expression

Freedom of expression is one of the most fundamental civil and political rights in any democratic society. It allows individuals to voice their opinions, share ideas, and participate in public discourse without fear of censorship or punishment. This right is protected in numerous international documents, including the Universal

Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights. However, freedom of expression is not absolute. Governments may impose certain restrictions, but only when they are necessary and proportionate. For example, speech that incites violence, promotes hatred, or threatens national security may be limited under the law. The challenge lies in maintaining a balance between protecting public order and ensuring individual freedoms. In the digital age, the concept of freedom of expression has expanded significantly. Social media platforms have become powerful tools for communication, activism, and political engagement. At the same time, they have raised new concerns regarding misinformation, hate speech, and online harassment. Governments and private companies are increasingly involved in regulating online content, which has sparked debates about censorship and accountability.

Journalists and human rights defenders play a crucial role in exercising and protecting freedom of expression. In many parts of the world, they face threats, intimidation, and even imprisonment for their work. Ensuring their safety is essential for maintaining transparency and democracy. Ultimately, freedom of expression is not only a legal right but also a cornerstone of an open and inclusive society. It enables dialogue, fosters innovation, and empowers citizens to hold authorities accountable. Without it, other rights and freedoms may be severely restricted.

1B) Identify and translate key terms (e.g., “proportionate restrictions,” “public discourse”). Create a bilingual glossary.

1C) Translate the text, paying attention to legal terminology.

1D) Paraphrase one paragraph in Ukrainian using simpler language.

1E) Translate a summarized Ukrainian version back into English. Compare your translation with the original and identify shifts in meaning.

1F) Reconstruct the original terminology from your Ukrainian translation.

2A) Read the text. Identify and translate key terms. Translate legal concepts using equivalent Ukrainian legal terms (use legal dictionaries). Create a bilingual glossary.

The Right to a Fair Trial

The right to a fair trial is a cornerstone of justice and the rule of law. It guarantees that every individual accused of a crime has access to an impartial tribunal, legal representation, and the opportunity to present their case. This right ensures that justice is not arbitrary and that all individuals are treated equally before the law. One of the key elements of a fair trial is the presumption of innocence. This principle means that a person is considered innocent until proven guilty beyond a reasonable doubt. It places the burden of proof on the prosecution and protects individuals from wrongful conviction.

Another important aspect is the right to legal counsel. Defendants must have access to a lawyer who can advise them, prepare their defense, and represent them in court. In many countries, legal aid is provided to those who cannot afford a lawyer, ensuring equal access to justice.

Transparency is also essential. Trials should generally be held in public, allowing the media and the public to observe the proceedings. This openness promotes accountability and trust in the judicial system. However, in certain cases, such as those involving minors or sensitive information, closed hearings may be justified.

Delays in judicial proceedings can undermine the right to a fair trial. Justice delayed is often described as justice denied, as prolonged uncertainty can have serious consequences for the accused. Therefore, courts must ensure that cases are handled within a reasonable timeframe. In conclusion, the right to a fair trial is fundamental to protecting individual freedoms and maintaining confidence in the legal system. Without it, the risk of injustice and abuse of power increases significantly.

2B) Translate the text focusing on accuracy.

2C) Highlight passive constructions and render them naturally in Ukrainian.

2D) Create a Ukrainian summary and translate it back to English. Produce a formal English version suitable for a legal report.

3A) Read the text. Identify and translate key terms. Create a bilingual glossary.

The Right to Participate in Government

The right to participate in government is a fundamental political right that allows citizens to influence how their country is governed. This participation can take many forms, including voting in elections, running for public office, and engaging in public debate.

Free and fair elections are essential for the realization of this right. Elections must be conducted regularly, transparently, and without coercion. All eligible citizens should have the opportunity to vote, and their votes must be counted accurately. Electoral systems should be designed to reflect the will of the people.

Political pluralism is another important aspect. Citizens must be free to form and join political parties, express diverse opinions, and support different candidates. A healthy democracy depends on the existence of multiple viewpoints and open competition.

Однак у багатьох країнах все ще існують перешкоди для участі у виборах. До них можна віднести дискримінаційні закони, відсутність доступу до інформації або залякування виборців. Вразливі групи, такі як меншини або люди з інвалідністю, часто стикаються з додатковими труднощами при реалізації своїх політичних прав.

За останні роки технології змінили характер політичної участі. Онлайн-платформи дають громадянам можливість обговорювати політичні питання, організувати кампанії та мобілізувати підтримку. Хоча це підвищило доступність, водночас з'явилися такі ризики, як маніпулювання інформацією та кібервтручання у вибори.

Забезпечення права на участь в управлінні державою вимагає сильних інституцій, прозорих процесів та активної громадянської позиції. Це ключовий елемент демократії та важливий засіб, що дозволяє громадянам формувати своє майбутнє.

3B) Translate the first part of the text into Ukrainian and the second part into English with attention to political terminology.

3C) Compare the result with the following text. Identify translation shifts (lexical, grammatical, stylistic).

Право на участь в управлінні державою є одним із основних політичних прав, яке дає громадянам можливість впливати на управління їхньою країною. Така участь може набувати різних форм, зокрема голосування на виборах, балотування на державні посади та участь у громадських дебатах.

Вільні та чесні вибори є необхідною умовою для реалізації цього права. Вибори повинні проводитися регулярно, прозоро та без примусу. Усі повноправні громадяни повинні мати можливість голосувати, а їхні голоси мають бути точно підраховані. Виборчі системи повинні бути розроблені таким чином, щоб відображати волю народу.

Політичний плюралізм є ще одним важливим аспектом. Громадяни повинні мати свободу створювати політичні партії та вступати до них, висловлювати різноманітні думки та підтримувати різних кандидатів. Здорова демократія залежить від існування різноманітних точок зору та відкритої конкуренції.

However, barriers to participation still exist in many countries. These may include discriminatory laws, lack of access to information, or intimidation of voters. Marginalized groups, such as minorities or people with disabilities, often face additional challenges in exercising their political rights.

Technology has transformed political participation in recent years. Online platforms enable citizens to engage with political issues, organize campaigns, and mobilize support. While this has increased accessibility, it has also introduced risks such as manipulation of information and cyber interference in elections.

Ensuring the right to participate in government requires strong institutions, transparent processes, and active civic engagement. It is a key element of democracy and an essential means for citizens to shape their future.

3D) Use the text in 3C for back translation. Compare the results.

4A) Read the text. Identify and translate key terms. Create a bilingual glossary.

Freedom of Assembly and Association

Freedom of assembly and association allows individuals to gather peacefully and form groups to pursue common interests. This right is essential for political activism, social movements, and civic engagement. It enables people to express collective views and advocate for change.

Peaceful protests are a common expression of this right. Citizens may organize demonstrations to raise awareness about social or political issues. Governments are obliged to respect and facilitate such gatherings, provided they remain peaceful.

At the same time, authorities may impose certain regulations to ensure public safety and order. For example, organizers may be required to notify authorities in advance or obtain permits. However, such requirements should not be used to suppress legitimate dissent.

Freedom of association also includes the right to form trade unions, non-governmental organizations, and political parties. These groups play a vital role in representing the interests of their members and contributing to democratic governance.

In some contexts, governments restrict these freedoms by banning organizations, dispersing protests, or using excessive force. Such actions can undermine democracy and violate international human rights standards.

The protection of freedom of assembly and association is crucial for a vibrant civil society. It empowers individuals to act collectively and hold authorities accountable.

4B) Translate with focus on modality (may, must, should).

4C) Identify legal nuance in “peaceful assembly.”

4D) Reformulate sentences in Ukrainian using different structures.

4E) Role-play task. Students act as translators, clients, editors. Simulate real translation scenarios (e.g., agency work). Perform back translation according to the clients’ needs.

5A)

Unscramble the text.

The Right to Privacy

1	various purposes, including security, marketing, and service improvement. While such practices may be legitimate, they must be regulated to
2	of expression. Technological advancements continue to challenge traditional notions of privacy. Artificial intelligence, facial
3	The right to privacy protects individuals from arbitrary interference in their personal lives. It includes the protection of personal data, correspondence, family life,

4	essential for protecting individual autonomy and maintaining a free society. It requires a careful balance between security, innovation, and fundamental rights.
5	infringe on individual freedoms if not properly controlled. Legal safeguards and independent oversight are necessary to ensure that surveillance measures are lawful and proportionate. Privacy is also closely linked to
6	and home. This right is increasingly important in the digital era, where vast amounts of information are collected and processed. Governments and corporations often gather personal data for
7	recognition, and big data analytics raise complex ethical and legal questions. Policymakers must adapt existing frameworks to address these challenges. In conclusion, the right to privacy is
8	dignity and autonomy. Without it, individuals may feel constantly monitored and unable to express themselves freely. This can have a chilling effect on other rights, such as freedom
9	prevent abuse. Individuals should have control over their data and be informed about how it is used. Surveillance is a major concern related to privacy. Mass surveillance programs may

5B) *Put the translation in the right order*

a	Спостереження є однією з головних проблем, пов'язаних із приватністю. Програми масового спостереження можуть порушувати індивідуальні свободи, якщо їх не контролювати належним чином. Необхідні правові гарантії та незалежний нагляд, щоб забезпечити законність та пропорційність заходів спостереження.
b	Підсумовуючи, право на приватність є необхідним для захисту індивідуальної автономії та збереження вільного суспільства. Воно вимагає ретельного балансу між безпекою, інноваціями та фундаментальними правами.
c	Технологічний прогрес продовжує ставити під сумнів традиційні уявлення про приватність. Штучний інтелект, розпізнавання обличчя та аналіз великих даних порушують складні етичні та правові питання. Політики повинні адаптувати існуючі рамки для вирішення цих викликів.
d	Уряди та корпорації часто збирають особисті дані з різних цілей, зокрема з метою безпеки, маркетингу та покращення послуг. Хоча такі практики можуть бути законними, їх необхідно регулювати, щоб запобігти зловживанням. Громадяни повинні мати контроль над своїми даними та бути поінформованими про те, як вони використовуються.
e	Право на приватність захищає громадян від свавільного втручання в їхнє особисте життя. Воно передбачає захист персональних даних,

	листування, сімейного життя та житла. Це право набуває дедалі більшого значення в цифрову епоху, коли збираються та обробляються величезні обсяги інформації.
f	Право на приватність також тісно пов'язане з гідністю та автономією. Без нього люди можуть відчувати, що за ними постійно стежать, і не мати можливості вільно висловлювати свої думки. Це може мати стримуючий вплив на інші права, такі як свобода вираження поглядів.

5C) Read the text again. Identify and translate key terms. Create a bilingual glossary.

5D) Practice explaining and translating the key terms.

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.
5. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малєєва Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англомовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англомовні країни та Україна. Міжнародні організації. Кн.. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова

книга, 2003. 204 с.

5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.

6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf

4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 3.

Тема: Економічні права людини.

1A) Identify and translate key legal-economic terms. Create a bilingual glossary for the text.

Economic Human Rights and Human Dignity

Economic human rights are an essential part of the broader system of human rights that ensure every individual can live with dignity. These rights include access to work, fair wages, safe working conditions, social protection, and the ability to participate in economic life without discrimination. The concept is grounded in the idea that political freedom alone is not sufficient if people lack the basic means of survival.

The Universal Declaration of Human Rights emphasizes the right to work, free choice of employment, and protection against unemployment. In modern societies, these rights are interpreted not only as legal entitlements but also as social guarantees provided by the state. Governments are expected to create conditions in which individuals can find employment, receive fair remuneration, and enjoy equal opportunities regardless of gender, ethnicity, or social background.

Economic human rights also include the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay. These provisions are designed to prevent exploitation and ensure a balance between work and personal life. In addition, social security systems play a crucial role in protecting individuals during unemployment, illness, disability, or old age.

However, the implementation of economic human rights varies significantly across countries. In developed economies, strong labor laws and welfare systems provide a higher level of protection, while in developing regions, informal employment and lack of regulation often lead to violations of these rights. Globalization has further complicated the situation, as multinational corporations sometimes operate in jurisdictions with weaker labor standards.

Ensuring economic human rights requires cooperation between governments, international organizations, employers, and civil society. Education and awareness are also key factors, as individuals must understand their rights to defend them effectively. Ultimately, economic human rights are not only legal principles but also moral obligations that reflect the commitment of societies to fairness and human dignity.

1B) Transform passive constructions into active voice during translation and vice versa.

1C) Simulated conference interpreting: summarize each paragraph orally in Ukrainian/English.

1D) Pair work: one student reads a Ukrainian summary, the other produces English translation in real time.

1E) Write a short advisory note for workers explaining their rights in simple bilingual form.

2A) Read the text.

The Right to Work and Fair Conditions

The right to work is one of the most fundamental economic human rights, recognized in international law and essential for human dignity. It goes beyond simply having a job; it includes access to freely chosen employment, fair wages, safe working conditions, and protection against unemployment. Without these guarantees, work can become a source of exploitation rather than empowerment.

In many parts of the world, workers face challenges such as informal employment, discrimination, and unsafe workplaces. Informal workers often lack contracts, social protection, and legal recognition. This makes them vulnerable to exploitation and prevents them from accessing benefits such as healthcare, pensions, or paid leave. Women, migrants, and young people are particularly affected by such conditions.

Fair wages are another crucial element of the right to work. Workers should earn enough to ensure a decent standard of living for themselves and their families. However, in many countries, minimum wages are insufficient, and wage inequality remains a serious problem. The gender pay gap, for instance, continues to limit women's economic independence.

Safe and healthy working conditions are equally important. Workers should not risk their lives or health to earn a living. This includes protection from hazardous materials, excessive working hours, and workplace harassment. Governments and employers share responsibility for ensuring these protections.

The right to form and join trade unions is also essential. Trade unions enable workers to collectively negotiate better conditions and defend their rights. Without such collective power, individual workers often struggle to address unfair treatment. Ensuring the right to work requires effective policies, strong labor laws, and active enforcement. It also depends on economic systems that prioritize human well-being over profit. When the right to work is respected, individuals can contribute to society, support their families, and live with dignity.

2B) Identify the key economic terms (e.g., “fair wages,” “informal employment,” “trade unions”) and find their equivalents in Ukrainian.

2C) Find sentences with modal verbs and passive voice. Comment on their translation.

2D) Translate the text into Ukrainian.

2E) Machine-translate the text into Ukrainian using different platforms. Compare the results with your translation.

3A) Read the text. Create a bilingual glossary (EN–UA) of 15 key terms.

The Right to Social Security

The right to social security is a cornerstone of economic human rights. It ensures that individuals have access to financial support and essential services in times of need, such as unemployment, illness, disability, or old age. Social security systems are designed to protect people from poverty and to promote social inclusion.

Without social security, individuals are often forced to rely on unstable or informal sources of income. This can lead to cycles of poverty that are difficult to escape. For example, a person who loses their job without access to unemployment benefits may struggle to meet basic needs, including food, housing, and healthcare.

Social security systems vary widely across countries. Some provide comprehensive coverage, including pensions, healthcare, and family benefits, while others offer only limited support. In low-income countries, many people remain excluded from formal systems due to lack of resources or administrative capacity.

An important aspect of social security is its role in reducing inequality. By redistributing resources, social protection programs can help ensure that vulnerable groups, such as children, the elderly, and persons with disabilities, are not left behind. These programs can also support economic development by increasing consumer spending and stabilizing economies during crises.

However, challenges remain. Funding social security systems requires political will and effective governance. Corruption, mismanagement, and economic instability can undermine their effectiveness. Additionally, globalization and changing labor markets, including the rise of gig work, have created new gaps in coverage.

To fully realize the right to social security, governments must ensure universal access, adequacy of benefits, and sustainability of systems. This requires cooperation between states, international organizations, and civil society.

3B) Use separate piece of paper. Translate 1 paragraph into Ukrainian and pass it to the next student to perform a back translation. Repeat UK-ENG-UK-UK translation several times. Compare the result with the original text.

3C) Translate the same paragraph in two styles: formal and simplified Ukrainian.

3D) Write a summary of the text in Ukrainian and translate it back into English.

4A) Read the text. Translate 10 key phrases related to housing rights.

The Right to Adequate Housing

The right to adequate housing is a fundamental economic human right that ensures everyone has a safe, secure, and dignified place to live. It is not limited to having a roof over one's head; it includes access to essential services, affordability, and protection against forced eviction. Housing is closely linked to other human rights, such as health, education, and security. Poor housing conditions can lead to serious health problems, including respiratory diseases and mental stress. Overcrowding and lack of sanitation further increase these risks.

Affordability is a major challenge worldwide. In many cities, housing costs have risen significantly, making it difficult for low- and middle-income families to secure adequate housing. As a result, many people are forced to live in informal settlements or inadequate conditions.

Forced evictions represent a serious violation of the right to housing. These often occur without proper legal procedures, compensation, or alternative housing. Vulnerable groups, including minorities and low-income communities, are disproportionately affected.

Governments have an obligation to ensure access to adequate housing through policies such as social housing programs, rent control, and subsidies. International cooperation is also important, particularly in addressing housing crises caused by conflicts or natural disasters. Ensuring the right to housing requires a comprehensive approach that addresses economic, social, and environmental factors. Sustainable urban development, inclusive planning, and community participation are key elements in achieving this goal.

4B) Translate the text.

4C) Put the translated sentences in the right order.

- a) Вони часто відбуваються без належних юридичних процедур, компенсації або надання альтернативного житла.
- b) Воно не обмежується лише наявністю даху над головою, а включає доступ до основних послуг, економічну доступність та захист від примусового виселення.

- c) Вразливі групи, зокрема меншини та громади з низьким рівнем доходу, страждають від цього непропорційно більше.
- d) Доступність є серйозною проблемою у всьому світі.
- e) Забезпечення права на житло вимагає комплексного підходу, що враховує економічні, соціальні та екологічні чинники.
- f) Міжнародне співробітництво також є важливим, особливо у вирішенні житлових криз, спричинених конфліктами або стихійними лихами.
- g) Перенаселеність та відсутність санітарних умов ще більше збільшують ці ризики.
- h) Питання житла тісно пов'язане з іншими правами людини, такими як право на охорону здоров'я, освіту та безпеку.
- i) Погані житлові умови можуть призвести до серйозних проблем зі здоров'ям, зокрема до респіраторних захворювань та психічного стресу.
- j) Право на належне житло є одним з основних економічних прав людини, яке гарантує кожному безпечне, надійне та гідне місце для проживання.
- k) Примусові виселення є серйозним порушенням права на житло.
- l) Сталий розвиток міст, інклюзивне планування та участь громади є ключовими елементами у досягненні цієї мети.
- m) У багатьох містах вартість житла значно зросла, що ускладнює забезпечення належним житлом сімей з низьким та середнім рівнем доходу.
- n) Уряди зобов'язані забезпечити доступ до належного житла за допомогою таких заходів, як програми соціального житла, регулювання орендної плати та субсидії.
- o) Як наслідок, багато людей змушені жити в неформальних поселеннях або в неналежних умовах.

4D) *Make a summary in Ukrainian adapting it to Ukrainian legal discourse. Translate it back into English*

5A) *Identify and translate key economic terms.*

The Right to Food

The right to food is a basic economic human right that guarantees everyone access to sufficient, safe, and nutritious food. It is essential for survival, health, and human development. Despite global progress, millions of people still suffer from hunger and malnutrition. Food insecurity can result from various factors, including poverty, conflict, climate change, and economic instability. In many regions, agricultural systems are vulnerable to environmental changes, which can reduce food production and increase prices.

Access to food is not only about availability but also about affordability and quality. Even when food is available in markets, people may not be able to afford it. This highlights the importance of income security and social protection.

The right to food also includes the concept of food sovereignty, which emphasizes the ability of communities to control their own food systems. This involves supporting local agriculture, protecting farmers' rights, and promoting sustainable practices. Governments have a responsibility to ensure that food systems are fair and inclusive. This includes regulating markets, supporting small farmers, and preventing discrimination in access to resources. International cooperation is also crucial, particularly in responding to global food crises.

Ensuring the right to food requires long-term strategies that address the root causes of hunger. This includes reducing poverty, promoting sustainable agriculture, and strengthening social safety nets.

5B) Translate the entire text while simplifying complex structures.

5C) Discuss translation choices in groups.

5D) Perform a contrastive grammar analysis (EN vs UKR)

5E) Rewrite translated texts in a different genre (e.g., academic → blog).

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.
5. Переклад текстів міжнародних англійських угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малеева Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англійські країни та Україна. Міжнародні організації. Кн. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.

3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 4.

Тема: Соціальні права людини. Захист прав людини у сфері охорони здоров'я

1A) Identify and translate key social terms.

The Right to Education as a Social Human Right

Education is widely recognized as one of the most fundamental social human rights, essential for the realization of other rights and freedoms. It empowers individuals, strengthens communities, and promotes social equality. The right to education is enshrined in numerous international legal instruments, including the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. These documents affirm that education must be accessible, available, acceptable, and adaptable to meet the needs of diverse populations.

Access to quality education enables individuals to develop their full potential and participate actively in society. It fosters critical thinking, promotes tolerance, and equips people with the skills necessary for employment. However, despite global progress, millions of children and adults around the world are still denied this right due to poverty, discrimination, armed conflict, and lack of infrastructure.

Social inequalities often create barriers to education, particularly for marginalized groups such as girls, ethnic minorities, persons with disabilities, and refugees. Governments have a responsibility to address these disparities by implementing inclusive policies and allocating sufficient resources. Free and compulsory primary education is considered a minimum standard, while secondary and higher education should be progressively accessible. In the digital age, access to technology has become increasingly important in ensuring educational equality. The lack of internet connectivity and digital tools can widen the gap between different social groups. Therefore, bridging the digital divide is now an essential component of fulfilling the right to education.

Ultimately, education is not only a human right in itself but also a powerful tool for achieving social justice. Ensuring equal access to education contributes to reducing poverty, promoting gender equality, and fostering sustainable development.

1B) Terminology Task:

Find Ukrainian equivalents for: accessible, marginalized groups, compulsory education, digital divide.

1C) Reformulate one paragraph in simpler English, then translate it into Ukrainian.

1D) Translate 1 paragraph into simpler Ukraine. Then translate it back into English. Compare the results.

1D) Translate paragraphs 2–3 into Ukrainian using two different styles (formal vs semi-formal).

2A) Identify and translate key social terms.

The Right to Healthcare and Social Protection

The right to healthcare is a core component of social human rights, reflecting the principle that every individual deserves access to medical services without discrimination. This right includes not only access to hospitals and doctors but also essential medicines, preventive care, and health education. Social protection systems, such as health insurance and public health programs, play a crucial role in ensuring that healthcare services are affordable and accessible to all.

Healthcare inequality remains a significant global challenge. People living in poverty, rural areas, or conflict zones often face limited access to medical services. Additionally, vulnerable populations such as the elderly, persons with disabilities, and migrants are disproportionately affected by inadequate healthcare systems.

The COVID-19 pandemic highlighted the importance of strong healthcare systems and exposed deep social inequalities. Many countries struggled to provide sufficient medical resources, demonstrating the need for better preparedness and international cooperation.

Governments are obligated to ensure the availability, accessibility, acceptability, and quality of healthcare services. This includes investing in infrastructure, training medical personnel, and implementing policies that address social determinants of

health, such as housing, education, and employment.

Moreover, healthcare is closely linked to other social rights. Poor living conditions, lack of clean water, and insufficient nutrition can negatively impact health outcomes. Therefore, a comprehensive approach to social human rights is necessary to ensure the well-being of individuals and communities.

2B) Explain terms: preventive care, social protection, vulnerable populations.

2C) Translate the text adding Ukrainian context. Then perform a back translation.

2D) Role-play (translator–editor collaboration)

3A) Identify 10 key terms and create a bilingual glossary.

Equality and Non-Discrimination in Healthcare

Equality and non-discrimination are central principles in the protection of social human rights within healthcare systems. Every individual, regardless of their gender, ethnicity, socioeconomic status, or health condition, has the right to receive equal and fair medical treatment. However, in many parts of the world, inequalities persist, creating barriers to essential healthcare services. One of the main challenges is economic inequality. People living in poverty often cannot afford necessary treatments, medications, or preventive care. This leads to worsening health conditions and deepens social inequality. Governments must address this issue by implementing universal healthcare systems or providing financial support mechanisms that reduce out-of-pocket expenses.

Another significant issue is discrimination based on gender and identity. Women may face barriers in accessing reproductive healthcare, while marginalized communities often encounter stigma and prejudice within medical institutions. Such discrimination not only violates human rights but also undermines public health outcomes.

Healthcare professionals play a crucial role in ensuring equality. They must adhere to ethical standards that promote respect, dignity, and impartiality. Training programs should emphasize cultural competence and awareness of unconscious biases.

Legal frameworks are also essential for protecting patients' rights. Anti-discrimination laws, patient charters, and monitoring mechanisms help ensure accountability. Without enforcement, however, these measures remain ineffective.

In conclusion, achieving equality in healthcare requires coordinated efforts from governments, institutions, and individuals. Only through inclusive policies and practices can healthcare systems fulfill their role in protecting social human rights.

3B) Translate the text into Ukrainian, focusing on maintaining neutrality and formal tone.

3C) Summarize the text in Ukrainian (100 words).

3D) Translate it back into English. Compare the lexis and grammar structures.

3E) Listen to the revised text. Use your shorthand skills to write it down. Translate it

back into Ukrainian and compare to the original.

4A) Identify key terms and create a bilingual glossary.

Patients' Rights and Medical Ethics

Права пацієнтів є важливою складовою захисту прав людини у сфері охорони здоров'я. Ці права гарантують, що під час отримання медичної допомоги до людей ставляться з гідністю, повагою та справедливістю. Центральне місце в цій концепції посідає принцип автономії, який дає пацієнтам можливість самостійно приймати рішення щодо власного здоров'я.

Informed consent is one of the most important aspects of patients' rights. Before undergoing any medical procedure, patients must be fully informed about the risks, benefits, and alternatives. This information should be provided in a clear and understandable manner. Without informed consent, medical interventions may violate ethical and legal standards.

Конфіденційність — ще один важливий принцип. Пацієнти повинні бути впевнені, що їхні особисті медичні дані будуть захищені. Порушення конфіденційності може призвести до дискримінації, соціальної стигматизації та психологічної травми.

Medical ethics also emphasizes beneficence and non-maleficence. Healthcare providers are obligated to act in the best interest of patients and avoid causing harm. However, ethical dilemmas often arise, especially in complex cases involving end-of-life care or experimental treatments.

Крім того, пацієнти мають право на доступ до своїх медичних карток та на отримання другої думки. Ці права розширюють можливості громадян та сприяють прозорості в системах охорони здоров'я.

Protecting patients' rights requires strong institutional frameworks, ethical guidelines, and continuous education of healthcare professionals. It also requires active participation from patients, who must be aware of their rights and responsibilities.

4B) Translate the text using a separate sheet of paper. Pass it to your partner for the back translation. Repeat if necessary. Compare the results.

4C) Perform the consecutive interpreting of one paragraph.

4D) Summarise text for a specific audience:

- *school students*
- *policy makers*
- *general public*

5A) Create a bilingual glossary of 12 terms.

Accessibility of Healthcare Services

Accessibility is a fundamental principle in ensuring the realization of the right to

health. It means that healthcare services must be reachable and usable by all individuals without discrimination. Accessibility includes physical, economic, and informational dimensions. Physical accessibility refers to the availability of healthcare facilities within a reasonable distance. Rural areas often face shortages of hospitals and medical professionals, which limits access to care. Infrastructure development is essential to address this issue. Economic accessibility means that healthcare services must be affordable. High costs can prevent individuals from seeking necessary treatment, leading to worsening health conditions. Governments should implement policies such as insurance coverage or subsidized care.

Informational accessibility ensures that individuals have access to relevant health information. This includes information about services, treatment options, and preventive measures. Language barriers and low health literacy can hinder access.

Digital technologies are increasingly important in improving accessibility. Telemedicine allows patients to consult doctors remotely, reducing geographical barriers. However, digital inequality remains a challenge.

Ensuring accessibility requires coordinated efforts across sectors. It is not only a matter of healthcare policy but also of social justice and human rights.

5B) Identify and translate complex noun phrases.

5C) Translate only sentences related to digital healthcare. Perform back translation and compare results.

5D) On the basis of the text create a Ukrainian bulletin explaining the rights of patients. Translate it into English.

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.
5. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малеева Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англомовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англomовні країни та Україна. Міжнародні організації. Кн.. П. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 5.

Тема: Види судів

1A) Identify and translate key legal terms into Ukrainian:

Trial Courts and Their Functions

Trial courts are the foundation of any judicial system. They are the courts where legal disputes are first heard and decided. These courts examine evidence, hear witness testimony, and apply the law to specific cases. In most countries, trial courts are divided into civil and criminal divisions, although their structure and naming may differ depending on the legal system. Civil trial courts deal with disputes between individuals, organizations, or government entities. These cases often involve issues such as contracts, property rights, family matters, and personal injury

claims. The primary goal of civil courts is to resolve conflicts and, where appropriate, award compensation or enforce legal obligations.

Criminal trial courts, on the other hand, handle cases where an individual is accused of committing a crime. The state prosecutes the accused person, and the court determines whether the defendant is guilty or not guilty. If found guilty, the court imposes a sentence, which may include fines, imprisonment, or other penalties. Trial courts can be further categorized into courts of general jurisdiction and courts of limited jurisdiction. Courts of general jurisdiction have broad authority to hear a wide range of cases, while courts of limited jurisdiction deal with specific types of cases, such as small claims, traffic violations, or family law matters.

Judges in trial courts play a crucial role in ensuring fairness and justice. In some systems, juries are also involved in deciding the outcome of cases, particularly in criminal trials. The combination of judicial oversight and, in some cases, jury participation helps maintain public confidence in the legal system.

Overall, trial courts are essential for maintaining order and resolving disputes at the most fundamental level. They serve as the starting point for the legal process and provide individuals with access to justice.

1B) Translate the text. Compare English and Ukrainian legal systems using translated material. Identify differences in terminology and court structures.

1C) Write a short text in Ukrainian about courts. Exchange texts and translate into English. Provide peer feedback.

2D) Listen to the revised text. Use your shorthand skills to write it down. Translate it back into Ukrainian and compare to the original.

2A) Read the text cross-filling the English and Ukrainian versions

Appellate Courts and Their Role

Appellate courts are responsible for reviewing _____ made by trial courts. Their primary function is not to re-examine facts or hear new _____, but rather to _____ whether the law was applied correctly during the trial. These courts play a crucial role in ensuring consistency, _____, and accuracy in the _____ system.

_____ суди відповідають за перегляд рішень, ухвалених _____ першої інстанції. Їхня _____ функція полягає не в перегляді фактів чи розгляді нових доказів, а в тому, щоб визначити, чи правильно було _____ законодавство під час судового _____. Ці суди відіграють _____ роль у забезпеченні послідовності, справедливості та точності в судовій системі.

When a party believes that a trial _____ has made a legal error, they may file an appeal. The _____ court then examines the record of the case, including transcripts of proceedings, evidence presented, and legal _____ made by both sides. _____, the court may affirm, reverse, or modify the _____ court's

decision.

Якщо сторона вважає, що суд першої інстанції допустив _____ помилку, вона може подати апеляцію. Після цього апеляційний суд розглядає матеріали справи, зокрема _____ судових засідань, представлені докази та юридичні аргументи обох сторін. На підставі такого розгляду _____ може залишити рішення суду нижчої інстанції без змін, скасувати його або змінити.

_____ trial courts, appellate courts do not usually involve _____. Cases are typically decided by a panel of judges who analyze legal arguments presented in written briefs and _____. These _____ focus on interpreting laws, statutes, and legal precedents.

На відміну від судів першої інстанції, в апеляційних судах зазвичай _____ присяжні. Рішення у справах зазвичай _____ колегія суддів, яка аналізує _____ аргументи, викладені в письмових матеріалах та під час _____. Ці судді зосереджуються на _____ законів, нормативних актів та судових прецедентів.

Appellate courts also play an important role in developing legal principles. Their decisions often serve as precedents, guiding lower courts in future cases. This ensures a degree of uniformity in how laws are interpreted and applied across different jurisdictions.

In many legal systems, there are multiple levels of appellate courts. For example, intermediate appellate courts handle most appeals, while higher appellate courts or supreme courts deal with more complex or significant cases.

The appellate process is an essential safeguard against judicial errors. It provides an opportunity for correction and reinforces the integrity of the legal system. By reviewing decisions and clarifying legal standards, appellate courts contribute to the evolution and stability of the law.

2B) Identify key terminology and create bilingual glossaries

2C) Translate the rest of the text practicing paraphrasing and adaptation

2D) Summarize content across languages

3A) Read the texts. Identify key terminology and create bilingual glossaries

3B) Compare the text and identify the shifts

ENG	UKR
Supreme Courts and Constitutional Review	Верховні суди та конституційний контроль

Supreme courts represent the highest level of the judicial system in many countries. They are often the final authority on legal matters and play a crucial role in interpreting the constitution and ensuring that laws comply with fundamental principles.

One of the most important functions of a supreme court is constitutional review. This involves examining laws, government actions, and lower court decisions to determine whether they are consistent with the constitution. If a law is found to be unconstitutional, the court may invalidate it, thereby protecting individual rights and maintaining the rule of law.

Supreme courts typically hear only a small number of cases, focusing on those that involve significant legal questions or issues of national importance. These cases may include disputes between branches of government, conflicts between states or regions, or cases involving fundamental rights and freedoms.

The decisions of supreme courts are binding on all lower courts within the jurisdiction. This ensures consistency in the application of the law and reinforces the authority of the judicial system. In many countries, supreme court decisions also have a strong influence on public policy and societal values.

Judges of supreme courts are usually highly experienced legal professionals. Their appointment processes vary, but they are often selected based on

У багатьох країнах верховні суди є найвищим рівнем судової системи. Вони часто виступають остаточною інстанцією з правових питань і відіграють вирішальну роль у тлумаченні конституції та забезпеченні відповідності законів основоположним принципам.

Однією з найважливіших функцій верховного суду є конституційний контроль. Це передбачає перевірку законів, дій уряду та рішень судів нижчих інстанцій на предмет їхньої відповідності конституції. Якщо закон визнається неконституційним, суд може визнати його недійсним, тим самим захищаючи права особи та підтримуючи верховенство права.

Верховні суди зазвичай розглядають лише невелику кількість справ, зосереджуючись на тих, що стосуються важливих правових питань або питань національного значення. Ці справи можуть включати суперечки між гілками влади, конфлікти між штатами або регіонами, або справи, що стосуються основних прав і свобод. Рішення верховних судів є обов'язковими для виконання всіма судами нижчих інстанцій у межах їхньої юрисдикції. Це забезпечує послідовність у застосуванні законодавства та зміцнює авторитет судової системи. У багатьох країнах рішення верховних судів також мають значний вплив на державну політику та суспільні цінності.

Судді верховних судів, як правило, є високосвідченими фахівцями у галузі права. Процедури їхнього призначення різняться, але часто їх

<p>expertise, integrity, and independence. Because of their significant influence, maintaining judicial independence at this level is particularly important.</p> <p>In summary, supreme courts serve as guardians of the constitution and the legal system. Their role in interpreting laws and protecting rights makes them a cornerstone of democratic governance.</p>	<p>обирають на основі фахової компетентності, доброчесності та незалежності. З огляду на їхній значний вплив, збереження судової незалежності на цьому рівні є особливо важливим.</p> <p>Підсумовуючи, верховні суди виступають гарантами конституції та правової системи. Їхня роль у тлумаченні законів та захисті прав робить їх наріжним каменем демократичного врядування.</p>
---	---

3C) *Simplify the explanation for non-specialists in Ukrainian. Translate it into English.*

3D) *Compare English and Ukrainian legal systems using translated material.*

4A) *Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries*

Спеціалізовані суди та їх значення

Спеціалізовані суди призначені для розгляду певних видів справ, що вимагають особливих фахових знань. Ці суди сприяють підвищенню ефективності та гарантують, що складні питання розглядаються суддями, які володіють відповідними знаннями та досвідом.

Одним із поширених прикладів є суди у сімейних справах, які розглядають такі питання, як розлучення, опіка над дітьми та усиновлення. Ці справи часто стосуються делікатних питань і вимагають обережного та чуйного підходу. Судді судів у сімейних справах, як правило, мають підготовку для вирішення емоційних та міжособистісних конфліктів.

Іншим прикладом є господарські або комерційні суди, які зосереджуються на спорах, пов'язаних з торгівлею, договорами та корпоративним правом. Ці суди допомагають вирішувати складні фінансові питання ефективніше, ніж загальні суди, сприяючи економічній стабільності та довірі до бізнесу.

Адміністративні суди розглядають спори між фізичними особами та державними органами. Вони перевіряють рішення, прийняті державними органами, та забезпечують їх відповідність закону. Це забезпечує важливий контроль над владою держави та захищає права громадян.

Існують також суди, що займаються певними галузями права, такими як податкове, трудове або право інтелектуальної власності. Завдяки концентрації експертних знань у конкретних галузях спеціалізовані суди можуть ухвалювати більш послідовні та обґрунтовані рішення.

Існування спеціалізованих судів свідчить про зростаючу складність сучасних правових систем. У міру розвитку суспільства правові питання стають дедалі різноманітнішими та технічнішими, що вимагає індивідуального підходу.

Загалом спеціалізовані суди підвищують ефективність судової системи, забезпечуючи експертні знання, оперативність та справедливість при розгляді конкретних видів справ.

4B) Translate the text into English. Practice paraphrasing, transposition, adaptation

4C) Adapt the text for different audience. Translate the result into English. Compare the results

4D) Exchange translations and evaluate using criteria:

accuracy

terminology

grammar

legal style

clarity

Suggest improvements, not only corrections.

5A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

5B) Unscramble the text

International Courts and Global Justice

- a) In conclusion, international courts contribute to the development of global legal systems and reinforce the principles of justice and accountability worldwide.
- b) One of the most well-known international courts is the International Court of Justice (ICJ), which settles disputes between states. It interprets international law and provides advisory opinions on legal questions referred by international organizations.
- c) International courts operate beyond the boundaries of individual countries and address legal issues that involve multiple nations. These courts play a vital role in maintaining global order, resolving disputes, and promoting human rights.
- d) Despite these challenges, international courts play a crucial role in promoting justice and cooperation among nations. They help establish legal standards and provide mechanisms for peaceful dispute resolution.
- e) Another important institution is the International Criminal Court (ICC), which prosecutes individuals accused of serious crimes such as genocide, war crimes, and crimes against humanity. Unlike national courts, the ICC focuses on holding individuals accountable at the international level.
- f) There are also regional courts, such as the European Court of Human Rights, which deals with violations of human rights within specific regions. These courts allow individuals to bring claims against their own governments, providing an additional layer of protection.

- g) International courts face unique challenges, including issues of jurisdiction, enforcement, and political influence. Not all countries recognize their authority, and enforcing decisions can be difficult.

5C) Translate one full paragraph from each text. Exchange with your partner and perform a back translation. Provide peer feedback.

5D) Summarize the text in English (shortened version), translate summary into Ukrainian, compare with full-text translation. Focus on compression strategies and meaning preservation

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.
5. Переклад текстів міжнародних англійських угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малєєва Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англійські країни та Україна. Міжнародні організації. Кн.. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.

6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 6

Тема: Кримінальна справа

1A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

The Structure of Criminal Justice Systems

Criminal justice systems are designed to maintain social order, prevent crime, and deliver justice. Although systems vary across countries, most share three core components: law enforcement, the judiciary, and correctional institutions. Each of these components plays a distinct yet interconnected role in the administration of justice.

Law enforcement agencies, such as the police, are typically the first point of contact in the criminal justice process. Their primary responsibilities include investigating crimes, collecting evidence, and apprehending suspects. However, modern policing also emphasizes crime prevention and community engagement, which reflects a broader understanding of justice beyond punishment.

The judiciary is responsible for interpreting and applying the law. Courts ensure that legal proceedings are fair and that the rights of the accused are protected.

Judges and juries evaluate evidence, determine guilt or innocence, and impose sentences when appropriate. The principle of due process is fundamental in this stage, ensuring that justice is administered in a lawful and transparent manner.

Correctional institutions, including prisons and probation services, focus on the punishment and rehabilitation of offenders. While incarceration remains a common form of punishment, there is increasing emphasis on rehabilitation programs aimed at reducing recidivism. These programs may include education, vocational training, and psychological counseling.

An effective criminal justice system must balance several competing goals: deterrence, punishment, rehabilitation, and the protection of society. Additionally, it must operate within the framework of human rights, ensuring that all individuals

are treated with dignity and fairness. In recent years, many countries have introduced reforms to address issues such as overcrowding in prisons, wrongful convictions, and systemic biases. These reforms highlight the evolving nature of criminal justice and the need for systems to adapt to changing societal values.

1B) Identify and translate passive constructions into Ukrainian.

1C) Translate a paragraph focusing on maintaining formal legal style.

1D) Role-play: One student explains the criminal justice system in English, another translates into Ukrainian orally.

1E) Summarize the text in Ukrainian for a non-specialist audience.

1F) Translate the entire text, preserving cohesion and logical structure. Compare your translation with a peer's and identify stylistic differences.

2A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

The Role of Evidence in Criminal Trials

Evidence plays a central role in criminal trials, as it forms the basis upon which courts determine guilt or innocence. Without reliable and admissible evidence, the judicial process cannot function effectively. Evidence can take many forms, including physical objects, witness testimony, expert opinions, and digital data. One of the key principles governing evidence is its admissibility. Courts must ensure that evidence is obtained legally and is relevant to the case. Illegally obtained evidence may be excluded, even if it proves the defendant's guilt. This rule protects individuals from abuses of power and upholds the integrity of the legal system. Witness testimony is often crucial, but it can also be unreliable. Human memory is fallible, and witnesses may be influenced by stress, suggestion, or bias. For this reason, courts carefully evaluate the credibility of witnesses and may rely on corroborating evidence to support their statements.

Forensic science has become increasingly important in modern criminal justice. Techniques such as DNA analysis, fingerprint identification, and digital forensics provide objective forms of evidence. However, even scientific evidence must be interpreted cautiously, as errors in collection or analysis can lead to wrongful conclusions. The burden of proof in criminal cases typically rests with the prosecution, which must establish guilt "beyond a reasonable doubt." This high standard reflects the serious consequences of criminal convictions and the importance of protecting the innocent.

Overall, the proper handling and evaluation of evidence are essential to ensuring fair trials. Misuse or misinterpretation of evidence can result in miscarriages of justice, undermining public confidence in the legal system.

2B) Identify and translate modal verbs expressing obligation and possibility.

2C) Translate the text focusing on terminology consistency.

2D) Debate: "Is forensic evidence always reliable?" (English discussion → Ukrainian summary).

2E) Simulate a courtroom scenario and translate statements.

3A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Punishment and Rehabilitation

Punishment is a fundamental aspect of criminal justice, but its purpose has been widely debated. Traditionally, punishment served as a deterrent, discouraging individuals from committing crimes. It also fulfilled a retributive function, ensuring that offenders received consequences proportional to their actions. However, modern approaches increasingly emphasize rehabilitation. Rather than focusing solely on punishment, rehabilitation aims to reintegrate offenders into society as law-abiding citizens. This approach recognizes that many offenders come from disadvantaged backgrounds and may benefit from support rather than strict punishment. Rehabilitation programs vary widely and may include education, job training, substance abuse treatment, and psychological counseling. These initiatives address the root causes of criminal behavior and reduce the likelihood of reoffending.

Critics argue that rehabilitation can be ineffective or too lenient, particularly for serious crimes. They contend that justice requires firm punishment and that public safety should be the primary concern. On the other hand, supporters of rehabilitation emphasize long-term benefits, including reduced crime rates and lower incarceration costs.

Balancing punishment and rehabilitation is a complex challenge for criminal justice systems. Policymakers must consider the nature of the crime, the offender's background, and the needs of society.

Ultimately, an effective system may require a combination of both approaches. By integrating punishment with opportunities for reform, criminal justice systems can promote accountability while also supporting positive change.

3B) Translate the text ensuring coherence of argumentation.

Identify thesis, arguments, and conclusion and reflect them in translation.

3C) Group discussion: Which approach is better—punishment or rehabilitation? Translate arguments in real time during discussion.

4A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Rights of the Accused

The rights of the accused are a cornerstone of modern criminal justice systems. These rights ensure that individuals are treated fairly and that justice is not achieved at the expense of fundamental freedoms.

One of the most important rights is the presumption of innocence. This principle means that a person is considered innocent until proven guilty in a court of law. The burden of proof lies with the prosecution, and the accused is not required to prove their innocence. Another key right is the right to legal representation. Defendants have the right to be assisted by a lawyer, who can provide advice, prepare a defense, and represent them in court. In many jurisdictions, legal aid is

available for those who cannot afford a lawyer. The right to a fair and public trial is also essential. Trials must be conducted impartially, and decisions must be based on evidence presented in court. Public trials promote transparency and accountability. Additionally, the accused has the right to remain silent and not to incriminate themselves. This protection prevents coercion and ensures that confessions are voluntary.

Despite these protections, violations of defendants' rights still occur. Issues such as prolonged pre-trial detention, lack of access to legal counsel, and coerced confessions remain concerns in some systems.

Protecting the rights of the accused is essential not only for individuals but also for the legitimacy of the criminal justice system as a whole.

4B) Practice translating complex sentences with embedded clauses.

4C) Translate the text focusing on legal register. Compare translation with authentic legal documents.

4D) Explain rights in simple Ukrainian. Translate into English.

4E) Role-play: lawyer-client interaction (EN ↔ UKR interpreting).

5A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Challenges in Modern Criminal Justice

Modern criminal justice systems face numerous challenges that affect their effectiveness and fairness. One of the most pressing issues is overcrowding in prisons. High incarceration rates strain resources and often lead to poor living conditions for inmates. Another significant challenge is the risk of wrongful convictions. Errors in evidence handling, false confessions, and unreliable witness testimony can result in innocent individuals being convicted. Advances in DNA testing have helped uncover such cases, but the problem persists.

Systemic bias is also a concern. Studies have shown that certain groups may be disproportionately targeted or treated unfairly within the system. Addressing these disparities requires comprehensive reforms and increased accountability.

Technological advancements present both opportunities and challenges. Digital evidence, surveillance systems, and artificial intelligence can enhance investigations, but they also raise concerns about privacy and misuse.

Furthermore, international cooperation is becoming increasingly important in addressing transnational crimes such as cybercrime, human trafficking, and terrorism. Criminal justice systems must adapt to these evolving threats.

Reforming criminal justice systems requires a balanced approach that considers efficiency, fairness, and human rights. Continuous evaluation and adaptation are essential to meet the needs of modern societies.

5B) Translate the text maintaining logical flow and cohesion.

5C) Debate: "Is technology improving justice?" Translate discussion summaries.

5D) Listen to the text. Use your shorthand skills to write it down. Translate it back into Ukrainian and compare to the original.

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.
5. Переклад текстів міжнародних англійських угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малеева Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англійські країни та Україна. Міжнародні організації. Кн.. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dyplomnu.pdf

4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 7.

Тема: Цивільна справа

1A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

The Nature and Purpose of Civil Justice

Civil justice refers to the system of laws and procedures that govern disputes between individuals, organizations, or entities, where the aim is to resolve conflicts and provide remedies rather than to punish wrongdoing. Unlike criminal justice, which deals with offenses against the state, civil justice focuses on private rights and obligations. Common cases include disputes over contracts, property, family matters, and personal injury.

The primary goal of civil justice is to ensure fairness and equality before the law. It provides individuals with the opportunity to present their claims, defend their rights, and seek compensation or other remedies. Courts play a central role in interpreting laws and applying them to specific cases, ensuring that decisions are made impartially and based on evidence.

Another important function of civil justice is dispute resolution. While courts are a formal avenue, alternative methods such as mediation and arbitration are increasingly used. These approaches are often faster, less expensive, and more flexible than traditional litigation. They also encourage cooperation between parties and can preserve relationships.

Access to justice is a critical issue within civil justice systems. Many individuals face barriers such as high legal costs, complex procedures, and lack of legal knowledge. Governments and organizations work to address these challenges by providing legal aid, simplifying procedures, and promoting public awareness.

Ultimately, civil justice contributes to social stability and economic development. By providing a predictable framework for resolving disputes, it fosters trust in legal institutions and encourages lawful behavior.

1B) Translate the text focusing on coherence and logical connectors. Compare two translations and justify lexical and stylistic choices.

1C) Role-play: one student explains civil justice to a client in Ukrainian; another translates into English.

1D) Simulate a consultation between a lawyer and a client.

2A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Civil Court Procedures

Civil court procedures are structured processes designed to ensure fairness and efficiency in resolving disputes. A typical civil case begins when a plaintiff files a complaint outlining the legal basis of the claim. The defendant then responds, either admitting or denying the allegations.

The pre-trial stage includes discovery, where both parties exchange evidence and information. This process promotes transparency and allows each side to prepare its arguments. Motions may also be filed to resolve issues before trial, such as dismissing the case or limiting evidence.

If the case proceeds to trial, both parties present their arguments before a judge or jury. Evidence is examined, witnesses are questioned, and legal arguments are made. The judge ensures that procedures are followed and that the trial remains fair.

After the trial, a judgment is issued. If a party is dissatisfied with the decision, they may file an appeal to a higher court. Appeals focus on legal errors rather than factual disputes.

Civil procedure emphasizes efficiency and fairness. However, delays and costs remain significant challenges. Reforms often aim to streamline processes and improve access to justice.

2B) Translate procedural stages into Ukrainian using correct legal terminology.

2C) Divide the text into stages and translate each part focusing on textual cohesion.

2D) Analyze how passive voice is rendered in translation.

2E) Explain civil procedure steps orally in the target language.

2F) Simulate a courtroom dialogue with interpretation (EN ↔ UA).

3A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Alternative Dispute Resolution in Civil Justice

Alternative dispute resolution (ADR) refers to methods of resolving disputes without going to court. The most common forms include mediation, arbitration, and negotiation. ADR is widely used in civil justice systems to reduce the burden on courts and provide faster solutions.

Mediation involves a neutral third party who helps the disputing parties reach a mutually acceptable agreement. The mediator does not impose a decision but facilitates communication. Arbitration, on the other hand, involves an arbitrator who makes a binding decision after hearing both sides.

ADR offers several advantages. It is usually less formal, quicker, and more cost-effective than litigation. It also allows parties to maintain control over the outcome and can preserve relationships.

However, ADR is not suitable for all cases. Complex legal issues or matters involving public interest may require judicial intervention. Additionally, there may be concerns about fairness and enforceability. Despite these limitations, ADR plays a vital role in modern civil justice systems. It complements traditional courts and enhances access to justice.

3B) Translate ADR-related terminology and explain differences between mediation and arbitration.

3C) Translate the text preserving argumentative structure. Identify discourse markers and translate them appropriately.

3D) Conduct a mock mediation session with interpretation.

3E) Debate advantages of ADR in both languages.

4A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Access to Justice in Civil Law Systems

Access to justice is a fundamental principle of civil justice systems. It ensures that individuals can seek and obtain remedies through formal or informal institutions. However, achieving real access remains a challenge.

Barriers include high legal costs, complex procedures, and limited legal awareness. Vulnerable groups, such as low-income individuals, often face greater difficulties. Legal aid programs aim to address these issues by providing free or affordable legal services.

Technology is increasingly used to improve access. Online dispute resolution platforms allow parties to resolve disputes remotely. Digital tools also simplify filing procedures and provide legal information.

Education plays a key role in promoting access to justice. Public awareness campaigns help individuals understand their rights and available legal mechanisms. Ensuring access to justice is essential for the rule of law. Without it, legal rights remain theoretical rather than practical.

4B) Translate focusing on thematic progression. Analyze paragraph structure and cohesion.

4C) Present the issue of access to justice in Ukrainian, then interpret into English. Discuss solutions in pairs.

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.

5. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малєєва Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англомовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англомовні країни та Україна. Міжнародні організації. Кн. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_dypломnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf

Практичне заняття 8.

Тема: Судовий процес

1A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

The Structure of Legal Proceedings in Criminal Cases

Legal proceedings in criminal cases are structured processes designed to ensure fairness, transparency, and the protection of individual rights. These proceedings typically begin with an investigation conducted by law enforcement authorities. During this stage, evidence is collected, witnesses are interviewed, and suspects may be identified. If sufficient evidence is found, a prosecutor files formal charges against the accused.

The next stage is the pre-trial phase, which includes hearings where the court determines whether there is enough evidence to proceed to trial. During this phase, both the defense and prosecution may file motions, request the exclusion of evidence, or negotiate plea agreements. The principle of equality of arms ensures that both parties have equal opportunities to present their case. The trial itself is the central stage of legal proceedings. It is usually conducted before a judge or a jury, depending on the legal system. The prosecution presents evidence to prove the guilt of the accused beyond a reasonable doubt, while the defense challenges this evidence and may present its own witnesses and arguments. The presumption of innocence remains a fundamental principle throughout the trial.

After the trial, the court delivers a verdict. If the accused is found guilty, the court proceeds to sentencing, taking into account factors such as the severity of the crime and the circumstances of the offender. If acquitted, the accused is released without penalty. Legal proceedings may also include an appeals process. This allows either party to challenge the court's decision in a higher court, ensuring that errors in law or procedure can be corrected.

1B) Divide the text into logical parts and translate each with attention to cohesion. Compare English and Ukrainian syntax in complex sentences from the text.

1C) Role-play a courtroom dialogue (judge-lawyer-defendant) in both languages.

1D) Simulate a plea negotiation in English and summarize it in Ukrainian.

2A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Civil Legal Proceedings and Dispute Resolution

Civil legal proceedings deal with disputes between individuals, organizations, or both. Unlike criminal cases, civil proceedings focus on resolving conflicts and providing compensation rather than punishment. Common types of civil cases include contract disputes, property claims, family law issues, and tort claims. The process usually begins when a plaintiff files a complaint against a defendant. This document outlines the legal basis of the claim and the remedy sought. The defendant responds with an answer, which may admit or deny the allegations. This exchange of documents is known as pleadings.

The discovery phase follows, during which both parties gather evidence. This may involve depositions, interrogatories, and requests for documents. Discovery ensures that both sides have access to relevant information, promoting fairness and

reducing surprises during trial. Many civil cases are resolved through alternative dispute resolution methods such as mediation or arbitration. These methods are often faster and less expensive than a full trial. However, if no agreement is reached, the case proceeds to trial.

During the trial, both parties present their arguments and evidence. The judge or jury evaluates the case based on the balance of probabilities, which is a lower standard of proof than in criminal cases. After considering all evidence, the court issues a judgment. If a party is dissatisfied with the outcome, they may appeal the decision. Civil proceedings emphasize efficiency, fairness, and the peaceful resolution of disputes.

2B) Identify cohesive devices and translate them appropriately.

2C) Reconstruct the text in Ukrainian preserving paragraph logic.

2D) Conduct a mock mediation session in English; report results in Ukrainian.

2E) Debate advantages of arbitration vs. trial. Translate them

3A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

The Role of Judges in Legal Proceedings

Judges play a central role in legal proceedings, ensuring that trials are conducted fairly and in accordance with the law. Their primary responsibility is to interpret and apply legal rules, maintain order in the courtroom, and protect the rights of all participants. In both civil and criminal cases, judges oversee the proceedings from beginning to end. They decide on the admissibility of evidence, rule on procedural issues, and provide instructions to the jury where applicable. Judges must remain impartial and avoid any bias that could influence the outcome of the case.

In some legal systems, judges also play an active role in questioning witnesses and gathering evidence. In others, their role is more passive, focusing on evaluating the arguments presented by the parties. Regardless of the system, judicial independence is essential to ensure justice. Judges also issue rulings and judgments. These decisions must be based on legal reasoning and supported by evidence. Written judgments often include detailed explanations, which contribute to the development of case law.

In appellate courts, judges review decisions made by lower courts. They examine whether the law was applied correctly and whether procedural rules were followed. This system of review helps maintain consistency and fairness in legal proceedings.

3B) Create a bilingual mind map of judge's functions.

3C) Change the same sentence into:

formal legal English

neutral academic English

simplified public explanation

Then do the same in Ukrainian.

3D) Simulate a judge delivering instructions to a jury. Translate simultaneously.

3E) Discuss differences between judicial roles in two legal systems. Summarise in Ukrainian.

4A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Evidence and Proof in Legal Proceedings

Evidence is a fundamental component of legal proceedings, as it forms the basis upon which courts make decisions. Evidence can take many forms, including witness testimony, documents, physical objects, and expert opinions. In criminal cases, the prosecution must prove the defendant's guilt beyond a reasonable doubt. This high standard reflects the seriousness of criminal penalties. In civil cases, the standard is usually the balance of probabilities, meaning that one party's version of events is more likely to be true.

Rules of evidence govern what information can be presented in court. These rules ensure that evidence is reliable and relevant. For example, hearsay evidence is often excluded unless it meets specific exceptions. The process of presenting evidence involves examination and cross-examination of witnesses. Lawyers use questioning techniques to elicit information and challenge the credibility of opposing witnesses. Judges may intervene to ensure that questioning is fair and lawful.

Expert witnesses may be called to provide specialized knowledge in areas such as medicine, engineering, or finance. Their testimony can help the court understand complex issues. The evaluation of evidence is a critical task for judges and juries. They must assess the credibility, relevance, and weight of each piece of evidence before reaching a decision.

4B) Categorize types of evidence bilingually.

4C) Translate the text comparing sentence structures in evidentiary descriptions.

4D) Role-play witness examination in English and summarize in Ukrainian.

4E) Discuss which types of evidence are most reliable.

5A) Read the text. Identify key terminology and create bilingual glossaries

Appeals and Review in Legal Proceedings

The appeals process is an essential part of legal proceedings, allowing parties to challenge decisions made by lower courts. Appeals ensure that errors in law or procedure can be corrected, thereby promoting justice and consistency. An appeal is not a new trial but a review of the original case. The appellate court examines the legal arguments presented and determines whether the lower court made any mistakes. These mistakes may include *неправильне застосування закону* or procedural violations.

The appellant submits a written brief outlining the grounds for appeal, while the respondent provides a counterargument. Oral arguments may also be held, during which lawyers present their positions before the judges. Appellate courts may affirm, reverse, or modify the lower court's decision. In some cases, they may remand the

case for a new trial. The decisions of higher courts often serve as precedents, guiding future legal proceedings. The appeals process reinforces the rule of law by ensuring accountability and fairness. However, it also requires time and resources, which may limit access for some individuals.

5B) Unscramble the translation. Identify the translation strategies

- a) Апелянт подає письмову заяву з викладенням підстав для апеляції, а відповідач надає контраргументи.
- b) Апеляційний процес є важливою складовою судового розгляду, що дає сторонам можливість оскаржити рішення судів нижчих інстанцій.
- c) Апеляційний процес зміцнює верховенство права, забезпечуючи підзвітність та справедливість.
- d) Апеляційний суд розглядає подані юридичні аргументи та визначає, чи допустив суд нижчої інстанції якісь помилки.
- e) Апеляційні суди можуть підтвердити, скасувати або змінити рішення суду нижчої інстанції.
- f) Апеляції забезпечують виправлення помилок у застосуванні права або дотриманні процесуальних норм, сприяючи тим самим справедливості та послідовності.
- g) Апеляція — це не новий судовий розгляд, а перегляд первісної справи.
- h) Однак він також вимагає часу та ресурсів, що може обмежувати доступ до нього для деяких осіб.
- i) Рішення вищих судів часто слугують прецедентами, що визначають подальший хід судових процесів.
- j) Також можуть проводитися усні дебати, під час яких адвокати висловлюють свої позиції перед суддями.
- k) У деяких випадках вони можуть повернути справу на новий розгляд.
- l) Ці помилки можуть включати неправильне застосування закону або порушення процедури.

5C) Simulate appellate argument in English. Present case summary in Ukrainian.

5D) Listen to the revised text. Use your shorthand skills to write it down. Translate it back into English and compare to the original.

Література основна:

1. Гач Н.О. Практика усного послідовного перекладу з англійської мови. Навчальний посібник Київ-Тернопіль: Джура, 2017. 176 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Вінниця: Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Олександра Літвіняк. Вінниця: Нова Книга, 2019. 232 с.
4. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. "Переклад". О. В. Ребрій; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вид. 4-те, стер. Вінниця : Нова Книга, 2012. 148 с.

5. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою. Три базові угоди у галузі прав людини. Навчальний посібник. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В, Демченко Д. І., Малєєва Т.Є. Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
6. Практика перекладу публіцистичних текстів : англо-укр. та укр.-англ. напрямки : [посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. "Переклад" (англ. мова)]. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Вінниця : Нова Книга, 2017. 366 с.
7. Черноватий Л. М. Переклад англомовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. Вінниця. Нова книга, 2017. 280 с.

Література додаткова:

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англомовні країни та Україна. Міжнародні організації. Кн. II. Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
2. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
3. Максимов С.Є. Практичний курс переклад. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
4. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) [Текст]: навч. посіб. В. І. Карабан [та ін.]; за ред. В. І. Карабана. Вінниця: Нова книга, 2003. 204 с.
5. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник. Л. Л. Славова, Н. Д. Борисенко. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 84 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В., Ліпко І.П. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. За редакцією Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pl_diplomnu.pdf
4. Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. URL: https://zu.edu.ua/offic/pol_plagiat.pdf